

รายงานสถานการณ์ศัตรูไม้ยืนต้น
วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๒
กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๕๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๕๕๕ ๑๕๑๔

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๒

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูไม้ยืนต้น

๑. สถานการณ์การปลูกไม้ยืนต้น

- ๑.๑ พื้นที่ปลูกมะพร้าวทั้งหมด ๖๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๙๗๘,๗๕๒ ไร่
- ๑.๒ พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งหมด ๖๘ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๓,๑๓๕,๖๓๙ ไร่
- ๑.๓ พื้นที่ปลูกยางพาราทั้งหมด ๖๖ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๙,๓๒๑,๙๘๔ ไร่
- ๑.๔ พื้นที่ปลูกกาแฟทั้งหมด ๕๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๒๔๓,๓๐๕ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ยืนต้นที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูมะพร้าว

๒.๑.๑ หนอนหัวดำ พื้นที่ระบาด ๒๗ จังหวัด จำนวน ๙,๒๐๕ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๔๑๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๘,๗๙๔ ไร่) แบ่งเป็น

๑) การทำลายระดับน้อย	จำนวน ๖,๓๗๑ ไร่	(๖๙.๒๑%)
๒) การทำลายระดับปานกลาง	จำนวน ๒,๒๘๒ ไร่	(๒๔.๗๙%)
๓) การทำลายระดับรุนแรง	จำนวน ๕๕๒ ไร่	(๖.๐๐%)

๒.๑.๒ แมลงดำหนาม พื้นที่ระบาด ๒๘ จังหวัด จำนวน ๒๕,๙๔๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๓๐๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๕,๖๓๙ ไร่) แบ่งเป็น

๑) การทำลายระดับน้อย	จำนวน ๑๓,๗๑๕ ไร่	(๕๒.๘๗%)
๒) การทำลายระดับปานกลาง	จำนวน ๑๑,๓๗๑ ไร่	(๔๓.๘๔%)
๓) การทำลายระดับรุนแรง	จำนวน ๘๕๔ ไร่	(๓.๒๙%)

๒.๑.๓ ดัวงแรด พื้นที่ระบาด ๒๐ จังหวัด จำนวน ๑๐,๐๔๓ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๔๙ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๙,๘๙๔ ไร่)

๒.๒ ศัตรูปาล์มน้ำมัน

๒.๒.๑ หนอนหัวดำ พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๕๖ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

๒.๒.๒ หนอนปลอกเล็ก พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๓ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

๒.๒.๓ หนอนหน้าแมว พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๓๖ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๓๖ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมาไม่พบการระบาด)

๒.๒.๔ ดัวงแรด พื้นที่ระบาด ๔ จังหวัด จำนวน ๗๑๒ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

๒.๒.๕ ดัวงกุหลาบ พื้นที่ระบาด ๓ จังหวัด จำนวน ๑๒๙ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

๒.๒.๖ โรคลำต้นเน่า พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๑๗๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๘๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๙๐ ไร่)

๒.๓ ศัตรูยางพารา

๒.๓.๑ โรครากขาว พื้นที่ระบาด ๗ จังหวัด จำนวน ๒,๔๐๑ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๓ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒,๔๐๔ ไร่)

๒.๓.๒ โรคใบร่วง พื้นที่ระบาด ๙ จังหวัด จำนวน ๔๙๑,๙๗๔ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๒๕,๕๘๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๔๖๖,๓๙๓ ไร่)

๒.๔ ศัตรูกาแฟ ไม่พบการระบาด

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูมะพร้าว

๓.๑.๑ ถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำเรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว และการดูแลสวนมะพร้าว ให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ

๓.๑.๒ ตัดทางใบมะพร้าวที่ถูกหนอนหัวดำทำลายไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์

๓.๑.๓ ปล่อยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำในพื้นที่ โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.)

๓.๑.๔ ส่งเสริมให้เกษตรกรภายใต้ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ผลิตขยายแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อใช้ควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าว

๓.๑.๕ ปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) เพื่อควบคุมการระบาดของแมลงดำหนามมะพร้าวในพื้นที่ โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.)

๓.๑.๖ ใช้กำดักฟีโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกล่องโดยใช้เชื้อราเมตตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน

๓.๑.๗ ส่งเสริมให้เกษตรกรดูแลสวนมะพร้าวให้สะอาด เก็บเศษซากพืชไปเผาทำลายเพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดและศัตรูพืชชนิดอื่น ๆ

๓.๒ การควบคุมศัตรูปาล์มน้ำมัน

๓.๒.๑ รมรังคี่ให้เกษตรกรดูแลสวนปาล์มน้ำมันให้สะอาด กำจัดวัชพืชบริเวณสวนปาล์มน้ำมัน เก็บเศษซากพืชไปเผาทำลาย เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดแก่เกษตรกร และหมั่นสำรวจสวนปาล์มน้ำมันอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒.๒ แนะนำให้ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่ถูกหนอนหัวดำ หนอนปลอกเล็ก และหนอนหน้าแมวทำลายไปเผาทิ้ง และใช้กับดักแสงไฟล่อตัวเต็มวัยมาทำลาย

๓.๒.๓ ใช้กำดักฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย

๓.๒.๔ ทำกล่องโดยใช้เชื้อราเมตตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) โดยขอรับการสนับสนุนเชื้อราเมตตาไรเซียมจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.) เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน

๓.๒.๕ สำหรับต้นปาล์มน้ำมันที่ถูกด้วงแรด และด้วงกุหลาบทำลายระยะรุนแรง แนะนำให้ใช้สารเคมีคาร์บาริล (เซฟวิน 85% ดับบลิวพี) อัตรา ๔๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นบริเวณใบให้ทั่วในตอนเย็นก่อนค่ำ

๓.๒.๖ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ทาบริเวณที่เกิดโรคลำต้นเน่าปาล์มน้ำมัน เพื่อควบคุมการระบาด

๓.๓ การควบคุมศัตรูยางพารา

๓.๓.๑ ประชาสัมพันธ์ และแจ้งเตือนการระบาดของโรครากขาว และโรคใบร่วง ที่ก่อให้เกิดความเสียหายกับสวนยางพาราในช่วงฤดูฝนแก่เกษตรกร

๓.๓.๒ ถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรครากขาว โดยการขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรค ขนาดคูกว้าง ๓๐ เซนติเมตร ลึก ๖๐ เซนติเมตร ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ ๒ ต้น และกึ่งกลางระหว่างแถวข้างเคียงกับแถวถัดไปทั้งสองข้าง เพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาดไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของราก ซึ่งจะขุดลอกคูทุกปี

๓.๓.๓ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ฉีดพ่นบริเวณที่เกิดโรคเพื่อควบคุมการระบาดของโรครากขาว และโรคใบร่วง

๓.๓.๔ สำหรับต้นยางพาราที่พบว่าเป็นโรครากขาวระยะรุนแรง ให้เกษตรกรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการ หรือใช้สารเคมีโพพพิโคนาโซล 25% อีซี อัตรา ๓๐ ซีซีต่อน้ำ ๓ ลิตรต่อต้น ระบาดบริเวณที่เป็นโรครากขาว

๓.๓.๕ สำหรับต้นยางพาราที่พบว่าเป็นโรคใบร่วงระยะรุนแรง ให้เกษตรกรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของสถาบันวิจัยยาง การยางแห่งประเทศไทย โดยวิธีพ่น ดังนี้

- เบนโนมิล อัตรา ๒๐ - ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่
- โพรพิเนป หรือ แมนโคเซป หรือ คลอโรราโลนิล อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่
- เฮกซาโคนาโซล อัตรา ๓๐ - ๔๐ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่
- โพรพิโคนาโซล อัตรา ๑๐ - ๑๕ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่
- ไทโอฟาเนต-เมริล อัตรา ๒๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่

๔.การคาดการณ์ศัตรูไม้ยืนต้น ในช่วงระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๒

ภาคเหนือ

- มะพร้าว ได้แก่ หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม และโรคยอดเน่า
- ปาล์มน้ำมัน ได้แก่ หนอนหัวดำ หนู และโรคโคนลำต้นเน่า
- ยางพารา ได้แก่ โรคใบร่วง และโรครากขาว
- กาแฟ ได้แก่ โรคราน้ำค้าง และโรคราสนิม

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- มะพร้าว ได้แก่ หนอนหัวดำ และด้วงแรด
- ปาล์มน้ำมัน ได้แก่ หนู และโรคผลเน่า
- ยางพารา ได้แก่ โรครากขาว และโรคใบร่วง
- กาแฟ ได้แก่ โรคราน้ำค้าง และโรคราสนิม

ภาคกลาง และภาคตะวันออก

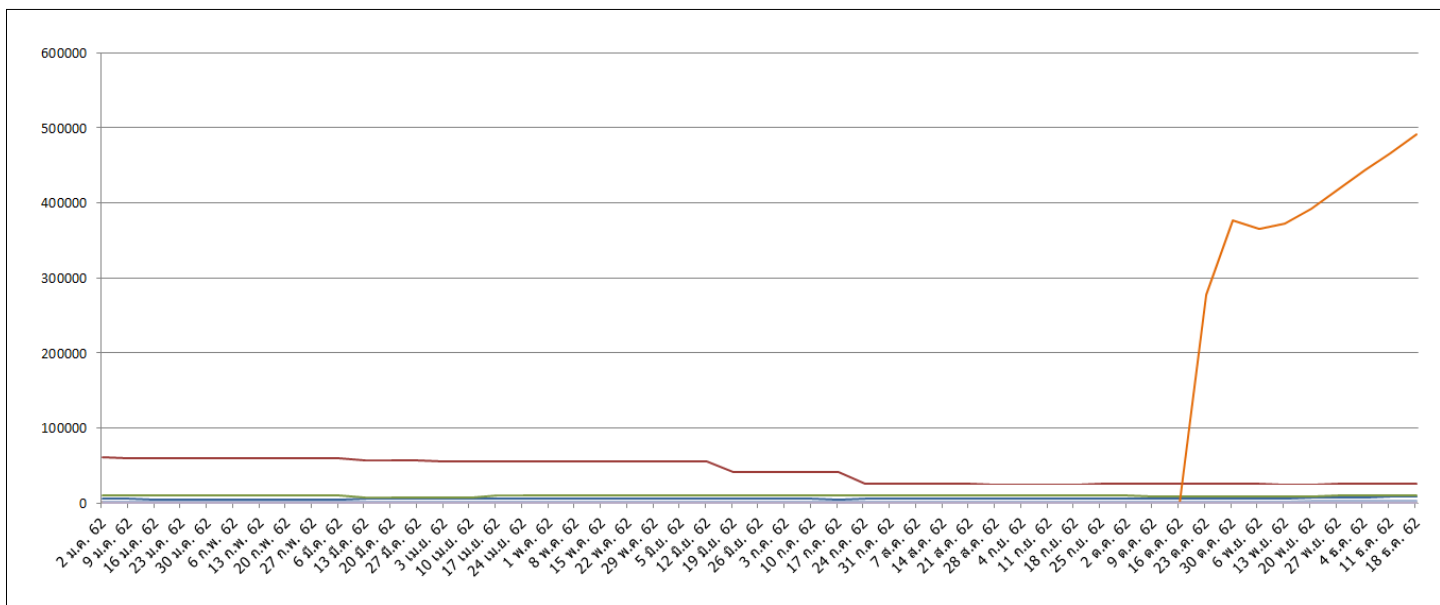
- มะพร้าว ได้แก่ หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม และด้วงแรด
- ปาล์มน้ำมัน ได้แก่ หนู ด้วงแรด และโรคโคนลำต้นเน่า
- ยางพารา ได้แก่ โรครากขาว โรคเส้นดำ และโรคใบร่วง
- กาแฟ ได้แก่ หนอนเจาะลำต้น และโรคราน้ำค้าง

ภาคใต้

- มะพร้าว ได้แก่ หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม และโรคยอดเน่า
- ปาล์มน้ำมัน ได้แก่ หนู โรคผลเน่า และโรคโคนลำต้นเน่า
- ยางพารา ได้แก่ ปลวก โรคใบร่วง และโรครากขาว
- กาแฟ ได้แก่ หนอนเจาะลำต้น โรคราสนิม และโรคราน้ำค้าง

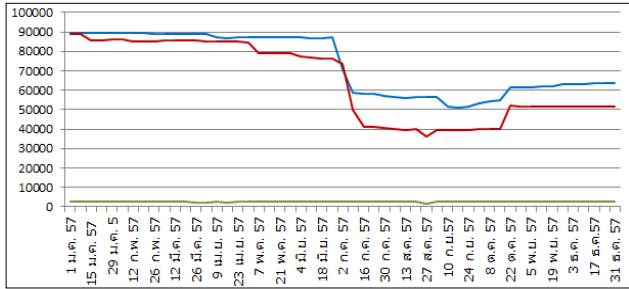
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ยืนต้น ปี ๒๕๖๒

ภาพรวมทั้งประเทศ

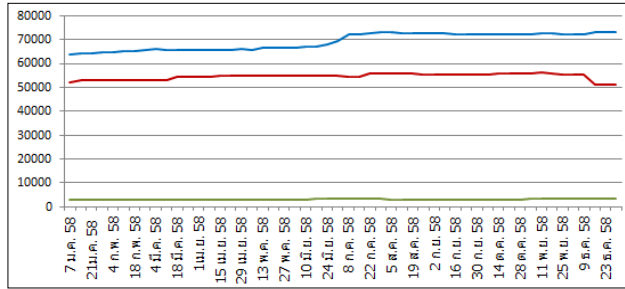

- หนอนหัวดำ-มะพร้าว ๙,๒๐๕ ไร่
- ด้วงกุหลาบ-ปาล์มน้ำมัน ๑๒๙ ไร่
- แมลงดำหนาม-มะพร้าว ๒๕,๙๔๐ ไร่
- หนอนหน้าแมว-ปาล์มน้ำมัน ๓๖ ไร่
- ด้วงแรด-มะพร้าว ๑๐,๐๔๓ ไร่
- หนุ-ปาล์มน้ำมัน (ไม่พบการระบาด)
- ด้วงวง-มะพร้าว (ไม่พบการระบาด)
- โรคลำต้นเน่า-ปาล์มน้ำมัน ๑๗๐ ไร่
- หนอนพาราซ่า-มะพร้าว (ไม่พบการระบาด)
- โรครากขาว-ยางพารา ๒,๔๐๑ ไร่
- หนอนหัวดำ-ปาล์มน้ำมัน ๕๖ ไร่
- โรครีบร่วง-ยางพารา ๔๙๑,๙๗๔ ไร่
- หนอนปลอกเปลือก-ปาล์มน้ำมัน ๓ ไร่
- โรครีบดำ-ยางพารา (ไม่พบการระบาด)
- ด้วงแรด-ปาล์มน้ำมัน ๗๑๒ ไร่
- โรครีบจุดสีน้ำตาล-กาแฟ (ไม่พบการระบาด)

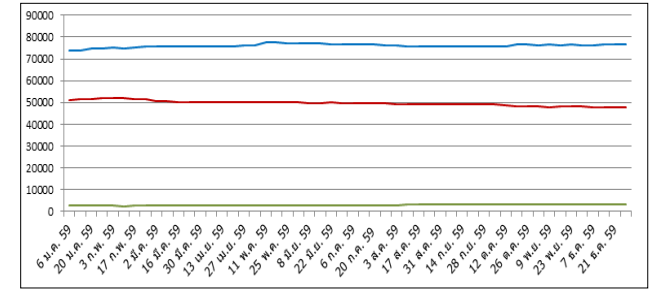
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูมะพร้าว ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๒

ปี ๒๕๕๗

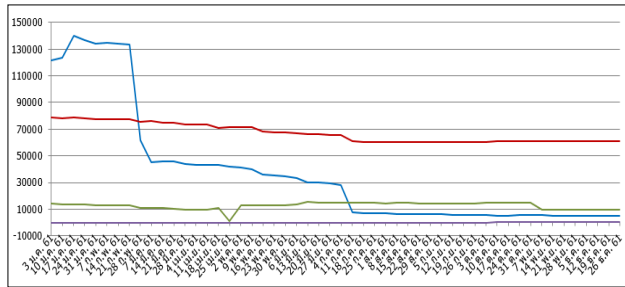
ปี ๒๕๕๘

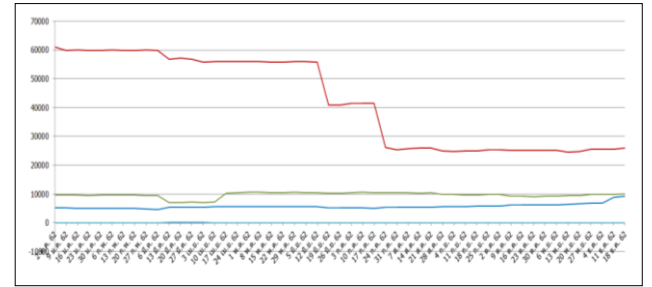
ปี ๒๕๕๙

ปี ๒๕๖๐

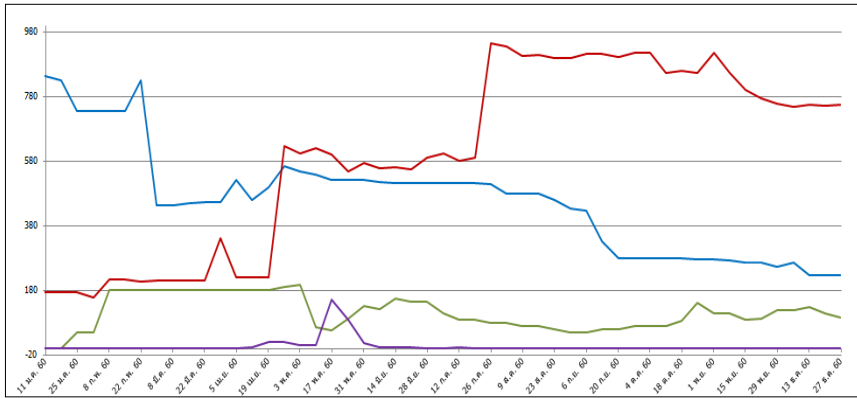
ปี ๒๕๖๑

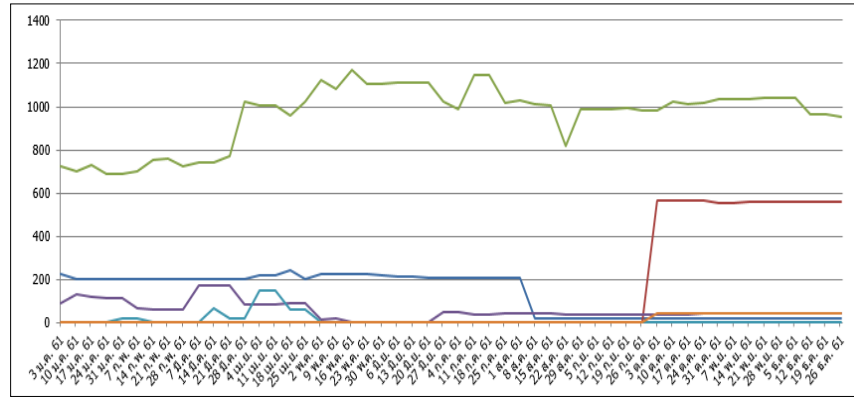
ปี ๒๕๖๒

- หนอนหัวดำ-มะพร้าว ๙,๒๐๕ ไร่
- แมลงค้ำหนาม-มะพร้าว ๒๕,๙๔๐ ไร่
- ตัวงแสด-มะพร้าว ๑๐,๐๔๓ ไร่
- ตัวงวง-มะพร้าว (ไม่พบการระบาด)
- หนอนพาราซ่า-มะพร้าว (ไม่พบการระบาด)

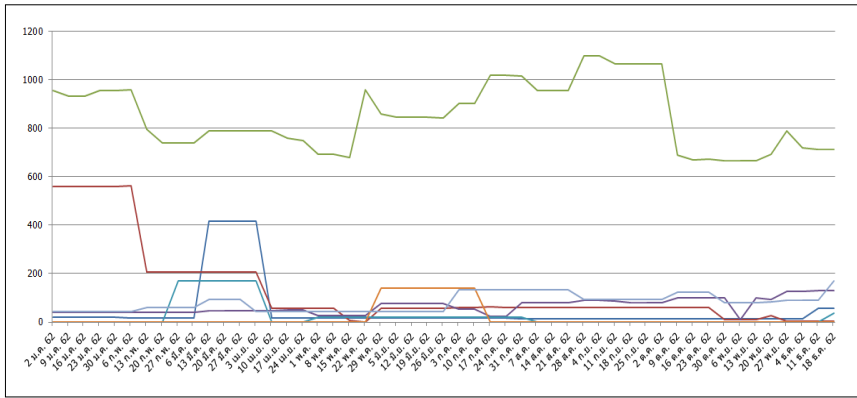
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูปลาน้ำมัน ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒

ปี ๒๕๖๐

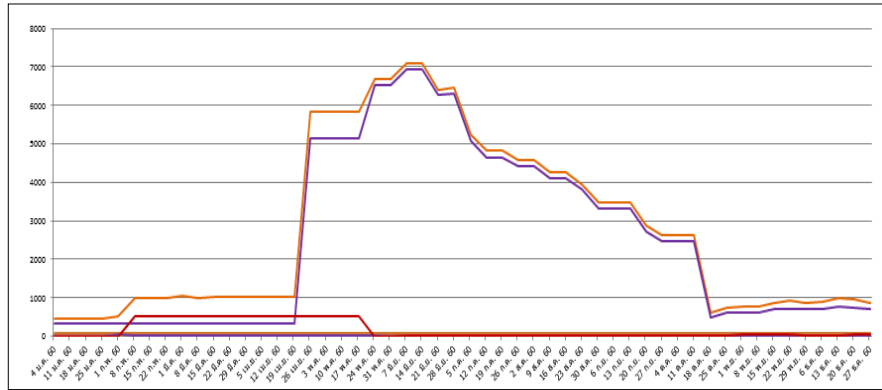
ปี ๒๕๖๑

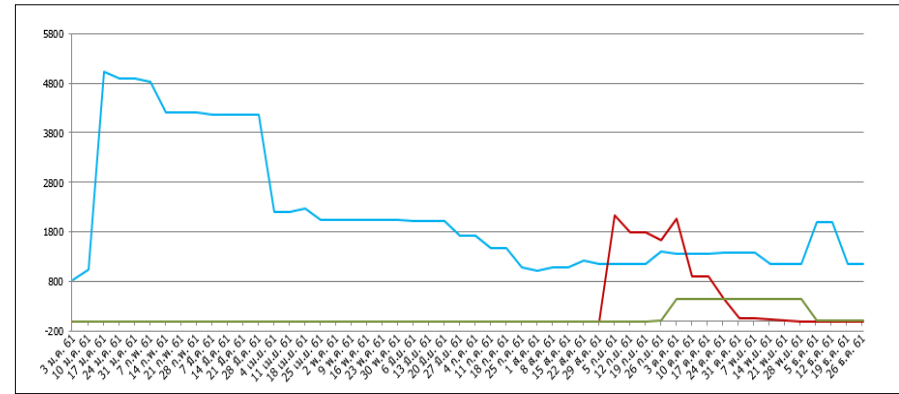
ปี ๒๕๖๒

- หนอนหัวดำ ๕๖ ไร่
- หนอนปลอกเล็ก ๓ ไร่
- ตัวงแสด ๗๑๒ ไร่
- ตัวงกุหลาบ ๑๒๙ ไร่
- หนอนหน้าแมว ๓๖ ไร่
- หนู (ไม่พบการระบาด)
- โรคลำตันเน่า ๑๗๐ ไร่

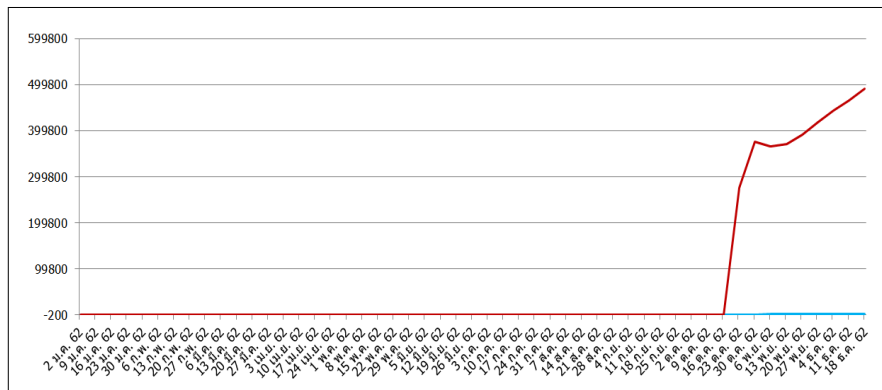
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูยางพารา ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒

ปี ๒๕๖๐

ปี ๒๕๖๑

ปี ๒๕๖๒

- โรครากขาว ๒,๔๐๑ ไร่
- โรคใบร่วง ๔๙๑,๙๗๔ ไร่
- โรคเส้นดำ (ไม่พบการระบาด)